

Inbreng NOC*NSF – Wetgevingsoverleg Sport, 28 november

Donkere wolken pakken zich samen boven de sportsector. Door de explosief gestegen energietarieven staat de betaalbaarheid en de toegankelijkheid van de sport in Nederland onder druk. Sportaanbieders zien zich genoodzaakt de kostenstijgingen door te berekenen aan de sporters, sluiting dreigt voor verschillende sportaccommodaties. Inmiddels zijn al tienduizenden sporters afgehaakt door de kostenstijgingen. Dit terwijl het juist nu zo belangrijk is dat Nederland weer in beweging komt als antwoord op de beweegcrisis die door corona versterkt is. Een -ook financieel- vitale sportinfrastructuur is daarvoor van groot belang.

Dit document vormt de input van NOC*NSF richting het WGO Sport van 28 november in de Tweede Kamer. Als eerste zijn hieronder de oproepen aan de politiek samengevat. Daarna worden per onderwerp nader toegelicht.

Wij roepen op om:

- *Het kabinet op om te komen met een compensatiemaatregel voor de energielasten waarmee de totale sportsector geholpen kan worden.*
- *Het kabinet op om de sportsector maximaal te ondersteunen bij de verduurzamingsopgave, bijvoorbeeld door het verlengen en verruimen van de BOSA (zowel qua budget als subsidiepercentage), het instellen van aantrekkelijke verduurzamingskredieten en te waarborgen dat ook sportondernemers toegang hebben tot relevante verduurzamingssubsidies en -kredieten.*
- *Met de minister van Binnenlandse Zaken de mogelijkheden voor een wettelijke sportnorm bij nieuwbouw te bespreken met als doel om bij grootschalige woningbouw waarbij het Rijk betrokken is ruimte voor sport en een beweegvriendelijke omgeving te verzekeren.*
- *Een ronde tafel te organiseren (Tweede Kamer) om nader te discussiëren over hoe we tot de extra benodigde investeringen kunnen komen en hoe de governance voor wat betreft de werkzaamheden rond integriteit zo goed mogelijk kunnen worden georganiseerd in Nederland.*
- *De huidige financiële impuls voor veilige en integere sport de komende jaren te verlengen, zodat hetgeen wat momenteel wordt opgebouwd kan worden gecontinueerd.*
- *Via de minister van Onderwijs de voorwaarden van School en Omgeving zo aan te passen dat scholen en gemeenten in de planvorming de lokale opvoedingsmilieus en lokale community's (ouders/verzorgers, sportclubs, culturele instellingen, courts, playgrounds) standaard betrekken. Waardoor er uiteindelijk meer kwaliteitsvolle en structurele combibanen op school en in de sport (clubkadercoaches en buurtsportcoaches) kunnen worden gecreëerd, waarmee docenten worden ontlast en sportclubs versterkt. Extra budget voor uitvoering lokale sportakkoorden is nodig daar waar School en Omgeving wordt geïntegreerd.*
- *De minister op om met ons te bewaken dat de kwaliteit van de topsport- en opleidingsprogramma's in Nederland op een adequaat niveau blijft om de ambities van onze sporters te realiseren.*
- *Sportbonden een duidelijke rol -inclusief de benodigde middelen -toe te bedelen bij de uitvoering van het nieuwe sportakkoord.*

Energiecrisis

Het moment waarop het energiecontract afloopt is het moment waarop sportclubs worden blootgesteld aan de huidige hoge energietarieven. Onderzoek van het Mulier Instituut¹ laat zien dat er daardoor onder sportaanbieders -zowel sportondernemers als sportverenigingen- grote ongerustheid is over de stijgende energielasten. Ruwweg 1/3^e van de sportaanbieders heeft nu al een variabel energiecontract en bij nog eens 1/3^e van deze groep loopt het energiecontract binnen een jaar af. Zowel de WiZZ (vereniging van werkgevers in zwembaden en zwemscholen) als de VKN (vereniging kunstijsbanen Nederland) gaven onlangs in de media het signaal af dat voor zo'n 200 zwembaden en 6 tot 8 kunstijsbanen sluiting op korte termijn dreigt als er niet wordt ingegrepen. Ook binnensportaccommodaties zoals sporthallen en fitnesscentra, en de buitensport kampen met de gestegen lasten. Dat blijkt ook uit onze gesprekken met het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) en de Vereniging Sportbedrijven Nederland (VSBN). Volgens de Mulier-rapportage zullen de stijgende energielasten bij meer dan de helft van de sportverenigingen in 2023 leiden tot stijgende contributies. De financiële toegankelijkheid van de sportinfrastructuur in Nederland komt hiermee in gevaar. Hetzelfde geldt voor de beschikbaarheid van accommodaties als deze noodgedwongen de deuren moeten sluiten. De impact hiervan op zowel de top- als de breedtesport kan desastreus zijn. Inmiddels zijn al duizenden sporters afgehaakt door de kostenstijgingen.

Het kabinet heeft inmiddels een prijsplafond voor huishoudens aangekondigd net als de TEK-regeling voor energie-intensief MKB. Met deze maatregelen wordt een deel van de sportsector geholpen, maar ook een deel niet. Dit geldt bijvoorbeeld voor de groep sportaanbieders (verenigingen en sportondernemers) die tussen het prijsplafond voor huishoudens en de ondergrens van de TEK-regeling vallen. Bovendien is het genoemde maximale bedrag in de TEK-regeling niet voldoende voor grootverbruikers zoals zwembaden en kunstijsbanen.

We roepen het kabinet daarom op om te komen met een compensatiemaatregel waarmee de totale sportsector geholpen kan worden. Hierbij zien wij een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten, die het dichtst bij de sportaanbieders staan. Gemeenten moeten echter wel door het Rijk - financieel - in staat worden gesteld om hun rol hierin te nemen.

De huidige energiecrisis laat duidelijk zien waarom het van belang is om de sportsector zo snel mogelijk te verduurzamen. Door de financiële impact van de coronacrisis, de hogere energiekosten en de stijgende rente ontbreekt het veel sportaanbieders aan de benodigde investeringscapaciteit. ***We roepen het kabinet daarom op om de sportsector maximaal te ondersteunen bij de verduurzamingsopgave, bijvoorbeeld door het verlengen en verruimen van de BOSA (zowel qua budget als subsidiepercentage), het instellen van aantrekkelijke verduurzamingskredieten en te waarborgen dat ook sportondernemers toegang hebben tot relevante verduurzamingssubsidies en -kredieten.***

¹ Factsheet 'Ergielasten ondernemende sportaanbieders en sportverenigingen', Mulier Instituut, Juni 2022.

Integriteit: onderzoek en benodigd debat over financiering, governance en wettelijk kader

Sportplezier is cruciaal voor iedereen, sporters, vrijwilligers, trainers, coaches, en supporters. Door preventief te werken wordt niet alleen de kans op grensoverschrijdend gedrag verlaagd, maar ontstaat ook een sportklimaat waarin iedereen maximaal sportplezier kan hebben van jong tot oud van passief tot actief. Minder negatieve situaties en veel meer sportplezier!

NOC*NSF werkt volop aan implementatie van de visie sport en integriteit en maakt daarop stappen. We zijn blij met de extra steun van 3 miljoen euro die de Minister heeft toegezegd om een impuls te geven. Echter voor een structurele aanpak om sociale veiligheid en integriteit te bewerkstelligen is vooral op het vlak van preventie meer nodig de komende jaren. NOC*NSF heeft dit eerder dit jaar laten doorrekenen door Berenschot wat hier de structurele kosten voor zijn.² In relatie tot de sportwet lopen er diverse onderzoeken naar een toekomstig sportstelsel. NOC*NSF juicht het toe dat daarbij ook specifiek gekeken wordt wat daar de kansen en mogelijkheden die een sportwet mogelijk biedt voor een veilige en integere sport. Een sportwet biedt daarbij een uitgelezen mogelijkheid om sport als publieke voorziening aan te merken en daarmee de toegang tot sport(activiteiten) voor eenieder te waarborgen. Een nieuw wettelijk kader kan echter ook voor vele -al dan niet onoverkomelijke- uitdagingen zorgen voor een sector die voor een belangrijk deel leunt op vrijwillige inzet. Wij zijn er voorstander van om de toegankelijkheid, kwaliteit en veiligheid van de sport (beter) te borgen, mogelijk via een nieuw wettelijk kader. De betaalbaarheid en beschikbaarheid van de sport mag hierdoor echter niet onder druk komen te staan.

Daarnaast doet op dit moment AEF, in opdracht van VWS, onderzoek naar een veilige en integere sport waar ook aandacht is voor wat er nodig is om dit beter te organiseren in Nederland. In dit onderzoek zal een aanbeveling worden opgenomen over de positionering van het Centrum Veilige Sport Nederland. NOC*NSF heeft in haar visie al kenbaar gemaakt een onafhankelijk CVSNI te steunen, omdat zij positieve gevolgen verwacht aangaande de meldingsbereidheid van sporters. Wij zijn benieuwd of het onderzoek die denkrichting zal bevestigen. Ook bevat het een evaluatie van het tuchtrecht en de tuchtrechtelijke keten. Over beide rapportages gaan we graag eerst het gesprek aan met de Minister en vervolgens met de woordvoerders uit de Tweede Kamer. Het is goed als over deze beide rapportages maatschappelijk debat plaatsvindt. ***NOC*NSF roept de Tweede Kamer op om een ronde tafel te organiseren om nader te discussiëren over hoe we tot de extra benodigde investeringen kunnen komen en hoe de governance voor wat betreft de werkzaamheden rond integriteit zo goed mogelijk kunnen worden georganiseerd in Nederland.***

NOC*NSF is blij met de extra toegezegde investering van de Minister van 3 miljoen voor 2022 voor een veilige en integere sport. Hiermee kan een belangrijke impuls worden gegeven, zoals bijvoorbeeld het aanstellen van integrity managers bij sportbonden, meer en opgeleide vertrouwenscontactpersonen bij sportverenigingen, invoering van basiseisen integriteit bij sportclubs in samenwerking met gemeenten en voorlichting aan sporters op vlak integriteit. Het is wel belangrijk dat deze en andere gesubsidieerde activiteiten ook na 2022 structureel kunnen worden gezet. NOC*NSF vindt dat de sport daar zelf ook extra in moet investeren en legt in november in haar AV ook een extra investering voor aan haar leden op integriteit van 500.000 euro. Dit naast de 2,8 miljoen in het bestedingsplan die al structureel wordt uitgegeven aan

² [veilig-sportklimaat-vraagt-investering-van-minimaal-16-miljoen-euro-per-jaar](#)

integriteit. **NOC*NSF roept de Minister op de huidige financiële impuls de komende jaren te verlengen, zodat hetgeen wat momenteel wordt opgebouwd kan worden gecontinueerd.**

Sportruimte

Naast onze sportverenigingen met vaste accommodaties is de openbare ruimte voor veel Nederlanders in toenemende mate een plek om te sporten, bewegen of recreëren. Het aantal mensen dat sport in de openbare ruimte groeit. De inrichting van een beweegvriendelijke buitenruimte is cruciaal om spelen, bewegen, sporten en sociale ontmoeting duurzaam te stimuleren. NOC*NSF en de buitensportbonden willen dat alle inwoners van Nederland een leven lang kunnen sporten en bewegen in een uitnodigende, veilige en duurzame (openbare) buitenruimte. Zowel binnen als buiten de bebouwde kom, met oog voor de natuur.

Als maatschappij staan we voor diverse uitdagingen waarbij de buitenruimte onder druk komt te staan. Bij de grote opgaves op het gebied van woningbouw en de plannen hiervoor wordt ruimte voor sport en bewegen meermaals vergeten. Of erger, sportparken moeten wijken voor nieuwbouw. We vragen aan het kabinet rekening te houden met het behoud van een leefbare en gezonde leefomgeving, waar ruimte voor sport en bewegen een belangrijke overweging blijft. Vanaf de voordeur tot het natuurgebied. Zet in op een gezamenlijk afgestemde visie en samenwerking tussen de drie overheden, natuurlijke partners en de buitensportbonden waarbij aandacht is voor beschikbaarheid, bereikbaarheid, betaalbaarheid en duurzaam gebruik van de openbare buitenruimte.

Gelukkig zien we dat verschillende gemeenten al een sportnorm hanteren bij nieuwe woningbouwplannen, maar op veel plekken is dat nog niet het geval. En dat terwijl (open) sportparken een belangrijke rol hebben in een leefbare en gezonde woonomgeving. ***Wij roepen de minister daarom op om de mogelijkheden voor een wettelijke sportnorm bij nieuwbouw te bespreken met haar collega van Binnenlandse Zaken met als doel om bij grootschalige woningbouw waarbij het Rijk betrokken is ruimte voor sport en een beweegvriendelijke omgeving te verzekeren.***

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) & School en Omgeving

Het programma School en Omgeving, maar ook de mogelijke extra financiering vanuit het gezond en actief leven akkoord (GALA), zijn belangrijke stappen richting een verdere professionalisering van de sportsector. Om de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid binnen de sport te waarborgen én om een duurzame samenwerking met onderwijs, kinderopvang, welzijn, gezondheidszorg én natuur te realiseren.

Door samen met sportclubs, verenigingen en andere ontmoetingsplaatsen in de wijk het programma School en Omgeving vorm te geven leren we de jeugd vaardigheden voor het leven. De sport in het bijzonder heeft accommodaties en de faciliteiten om een bijdrage te leveren aan deze brede ontwikkeling. De sportclub kan in samenwerking met de school en de lokale community een laagdrempelige ontmoetingsplek zijn en bijdragen aan een hoog sociaal kapitaal. Ook voor ouders en verzorgers. Dit heeft een positief welbevinden, verbeterde gezondheid en op lange termijn een sterke en weerbare samenleving en een gezonde generatie in 2040 tot gevolg.

Wij roepen op om via de minister van Onderwijs de voorwaarden van School en Omgeving zo aan te passen dat scholen en gemeenten in de planvorming de lokale opvoedingsmilieus en lokale community's (ouders/verzorgers, sportclubs, culturele instellingen, courts, playgrounds) standaard betrekken. Waardoor er uiteindelijk meer kwaliteitsvolle en structurele combibanen op school en in de sport (clubkadercoaches en buurtsportcoaches) worden gecreëerd, waarmee docenten worden ontlast en sportclubs versterkt. Extra budget voor uitvoering lokale sportakkoorden is nodig daar waar School en Omgeving wordt geïntegreerd. Zie hier het volledige [Position Paper](#) hierover richting het WGO onderwijs.

Door de gezamenlijke inspanningen in het kader van de Human Capital Agenda Sport, wordt de sector een steeds meer gelijkwaardige samenwerkingspartner voor aanpalende sectoren. Wij zijn blij met de inspanningen van de minister op dit vlak en blijven ons gezamenlijk inzetten voor de verdere uitwerking van de Human Capital Agenda Sport en om aansluiting te vinden bij de Human Capital Agenda van de (gezondheids)zorg, welzijn en onderwijs.

Topsport

Het kabinet spreekt de ambitie uit de topsport te blijven verrijken, toekomstbestendig te maken, zoveel mogelijk mensen te inspireren en daarmee de maatschappelijke waarde van topsport te vergroten³. Samen met VWS en de VSG werkt NOC*NSF in het kader van het sportakkoord aan een strategisch kader topsport om de inspirerende kracht van topsport beter te benutten. Evenals in de breedtesport maken de topsportbonden en TeamNL centra zich echter zorgen over de betaalbaarheid van de uitvoering en facilitering van de topsportprogramma's. Hoge energielasten, inflatie en overige kostenstijging door strenge corona-maatregelen tijdens wedstrijden in het buitenland brengen de kwaliteit van de topsportprogramma's richting o.a. de Olympische en Paralympische Spelen in Parijs 2024 in gevaar. **We roepen de minister op om met ons te bewaken dat de kwaliteit van de topsport- en opleidingsprogramma's in Nederland op een adequaat niveau blijft om de ambities van onze sporters te realiseren.**

Sportakkoord

Met het Nationaal Sportakkoord werken de sport, de gemeenten en de rijksoverheid samen met de provincies, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties gezamenlijk om de kracht van sport in Nederland nóg beter benutten. Inmiddels is er een zo goed als geheel dekkend netwerk van lokale sportakkoorden, waarmee op ieder niveau aan de zes ambities uit het Nationaal Sportakkoord wordt gewerkt. Om de dynamiek van het sportakkoord vast te houden is het van belang dat er zo snel mogelijk helderheid komt over de toekomst. Er wordt op dit moment onder regie van de minister en in goed overleg hard gewerkt aan Sportakkoord 2. **We pleiten voor een duidelijke rol -inclusief de benodigde middelen -voor de sportbonden bij de uitvoering van het nieuwe sportakkoord.**

Voor meer informatie over deze thema's kunt u contact opnemen met:

Erik Lenselink : Erik.Lenselink@nocnsf.nl; 06-10 92 33 17
Theo Neyenhuis : Theo.Neyenhuis@nocnsf.nl; 06-57 56 23 56
Ester Helthuis : Ester.Helthuis@nocnsf.nl; 06- 42 44 10 57

³ [Rijksbegroting VWS 2023](#)